
Potemkin-publikasjoner

MINILEDER

ARE BREAN

Sjefredaktør

Russisk forskning skal bringes til verdenstoppen, erklærte president Vladimir Putin i 2012. Nå har ambisjonene fått et betydelig skudd for baugen. Nylige undersøkelser foretatt av det russiske vitenskapsakademiet har så langt ført til tilbaketrekking av over 800 forskningsartikler. Årsaken er i de fleste tilfeller plagiering, selvplagiering og ustrakt bruk av såkalte gjesteforfatterskap – der høytstående forskere står som medforfattere uten reelt å ha bidratt. Tidligere undersøkelser har vist stor grad av dobbelt-, trippelt- og kvadruppeltpublisering i mange av Russlands over 6 000 vitenskapelige tidsskrifter. Det er antydnet at kjøp og salg av forfatterskap foregår i stor utstrekning. Slik kan ambisiøse forskere sikre seg akademisk meritt og posisjon.

Uttrykket *Potemkin-kulisser* stammer fra fyrst Grigorij Potemkin, som skal ha satt opp falske bygningsfasader for å imponere keiserinne Katarina under hennes besøk på Krim i 1787. Når nå jobben med å rive ned landets Potemkin-publikasjoner er i gang, får vi håpe at det baner veien for mer solide akademiske byggverk. I så fall utgjør vitenskapsakademiets avsløringer heller starten enn slutten på ambisjonene om å føre Russland til verdenstoppen i forskning.

Publisert: 3. februar 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.02.01

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. juni 2026.